

Polska
Analiza kredytowa

Miasto Gdańsk

Ratingi

	Bieżący Rating
W walucie zagranicznej	
Długoterminowy	BBB+
W walucie krajowej	
Długoterminowy	BBB+

Perspektywa

Perspektywa ratingu	Stabilna
---------------------	----------

Dane finansowe

Miasto Gdańsk

	31.12. 2006	31.12. 2005
Dochody operacyjne (mln zł)	1308,6	1159,7
Zadłużenie (mln zł)	271,8	348,9
Nadwyżka operacyjna / dochody operacyjne (%)	11,8	8,3
Obsługa zadłużenia / dochody bieżące (%)	6,8	8,0
Zadłużenie / nadwyżka bieżąca (lata)	1,8	4,0
Nadwyżka operacyjna / odsetki zapłacone (x)	11,9	4,7
Wydatki majątkowe / wydatki ogółem (%)	16,8	10,5
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia / dochody ogółem. (bez nowego zadłużenia) (%)	2,1	2,6
Nadwyżka bieżąca / wydatki majątkowe (%)	59,1	64,2

Analitycy

Elżbieta Kamińska
+48 22 338 62 84
elzbieta.kaminska@fitchratings.com

Renata Dobrzyńska
+48 22 338 62 82
renata.dobrzynska@fitchratings.com

Inne raporty

Raport: *Metodyka Ratingu Międzynarodowego Jednostek Samorządowych*

Uzasadnienie ratingu

- Podniesienie ratingu z BBB do BBB+ odzwierciedla poprawę wyników operacyjnych Gdańska, wysoką płynność oraz niskie zadłużenie. Ponadto ratingi uwzględniają bardzo dobre zarządzanie finansowe oraz fakt, że w latach 2003-2006 Miasto osiągało nadwyżkę budżetową. Ratingi biorą także pod uwagę prognozowany wzrost zadłużenia oraz mało elastyczne wydatki operacyjne.
- Wyniki operacyjne Gdańska poprawiły się znacząco w 2006r. Nadwyżka operacyjna osiągnęła najwyższy od 8 lat poziom (12% dochodów operacyjnych) i znacznie przewyższała wydatki na obsługę zadłużenia. W 2007r nadwyżka operacyjna może wynieść 171mln zł (o 11% więcej niż w 2006r.). Od 2003r. Gdańsk odnotowuje nadwyżkę budżetową, w roku 2006 wyniosła ona 30 mln zł. FITCH oczekuje, że w latach 2008-2012 wyniki operacyjne będą podobne do osiągniętych w latach 2006-2007.
- Ostrożne zarządzanie finansowe. Historycznie, dochody operacyjne były wyższe niż planowane a zadłużenie niższe. W średnim okresie nadwyżka operacyjna powinna być wystarczająca dla obsługi zadłużenia. Średnie wydatki na obsługę zadłużenia mogą stanowić ok. 66% nadwyżki operacyjnej.
- Spadek zadłużenia (o 50%) w latach 2003-2006 oraz poprawa wyników operacyjnych zwiększyły elastyczność finansową Miasta. Wskaźnik spłaty zadłużenia (zadłużenie do nadwyżki bieżącej) spadł z 4 lat (w 2005r.) do 1,8 w 2006r. W 2007r. wskaźniki te mogą ulec dalszej poprawie, ponieważ Gdańsk prawdopodobnie nie zwiększy swojego zadłużenia o planowane 110 mln zł. Ambitny plan inwestycyjny na lata 2008-2012 będzie częściowo finansowany długiem. FITCH spodziewa się, że wskaźniki zadłużenia nie pogorszą się znacząco oraz jeśli zasłaby taka potrzeba, mniej ważne projekty inwestycyjne zostaną przełożone na później.
- Dobrze rozwinięta lokalna gospodarka. Miasto jest jednym z najbogatszych i najszybciej rozwijających się miast w Polsce. Dobrze zdywersyfikowana gospodarka jest konkurencyjna i atrakcyjna dla inwestorów, co przekłada się na rosnące dochody z podatków. Planowane inwestycje w lokalną infrastrukturę będą wspierać ten pozytywny trend.
- Elastyczność Miasta w zakresie wydatków operacyjnych jest ograniczona, gdyż 43% stanowią wynagrodzenia i pochodne. W 2008r. Gdańsk może odczuć pewną presję na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia w związku z ponad 10% wzrostem płac w kraju. Jednak kontynuowanie restrukturyzacji oświaty powinno częściowo ograniczyć wzrost wydatków operacyjnych.

Główne czynniki ratingu

- **Pozytywny wpływ:** dalsza poprawa wyników operacyjnych wraz z utrzymaniem dobrych wskaźników pokrycia zadłużenia.
- **Negatywny wpływ:** pogorszenie wyników operacyjnych, słabe wskaźniki pokrycia zadłużenia, niekorzystne zmiany przepisów.

Profil

Gdańsk, stolica województwa pomorskiego, liczy ok. 456 000 mieszkańców. Gdańsk, razem z sąsiednimi miastami: Gdynią i Sopotem tworzy dużą konurbację, co stwarza korzystne warunki dla rozwoju lokalnej gospodarki. Do głównych zadań Miasta należą m.in.: edukacja, opieka społeczna, transport publiczny, budowa i remonty dróg, kultura, biblioteki, itp.

Otoczenie

Do sektora samorządowego w Polsce należy: 16 województw, 379 powiaty w tym 65 miast na prawach powiatu i 2.478 gmin. Do zadań miast na prawach powiatu należą zadania należące do gmin i do powiatów i otrzymują one dochody przeznaczone dla tych dwóch szczebli samorządu terytorialnego(jst).

Zadania

Do zadań miasta jako powiatu należą m.in. szkoły średnie i specjalne, budowa i utrzymanie dróg, programy zapobiegania bezrobociu oraz pomoc dla osób niepełnosprawnych. Jako gmina, miasto jest całkowicie odpowiedzialne za realizację zadań publicznych z zakresu: zaopatrzenia w wodę, oczyszczania ścieków, utrzymania czystości miasta, dostarczania energii i ciepła, oświaty na poziomie podstawowym i gimnazjalnym oraz edukacyjnej opieki wychowawczej, budowy i utrzymania dróg gminnych oraz miejskich cmentarzy i biblioteki. Miasto posiada także zróżnicowany stopień odpowiedzialności w obszarach dotyczących opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, transportu publicznego, planowania przestrzennego, ochrony środowiska i utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

Miasta na prawach powiatu wykonują zadania klasyfikowane jako „zadania zlecone z zakresu administracji rządowej”, które powinny być finansowane z dotacji otrzymywanych z budżetu państwa. Lista tych zadań jest określana przez prawo i ulega częstym zmianom. W 2004r. i w 2005r. zaszły znaczące zmiany w zakresie zadań samorządów (patrz tabela poniżej).

Zmiany w finansowaniu niektórych zadań

Zadania	do 2003	od 2004 i 2005
Finansowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli	Dotacje	Subwencja ogólna
Nadzór nad gospodarką leśną	Dotacje	Podatki dochodowe
Rodziny zastępcze	Dotacje	Podatki dochodowe
Oświetlenie ulic	Dotacje	Podatki dochodowe
Dodatki mieszkaniowe	Dotacje	Podatki dochodowe
Nowe zadania		
Świadczenia rodzinne	-	Dotacje
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	-	Dotacje

Źródło: Ustawa o dochodach jst 1998, Ustawa o dochodach jst 2003

Finansowanie

Miasta na prawach powiatu są uprawnione do otrzymywania dochodów przeznaczonych dla gmin i dla powiatów. Dochody te można podzielić na dwie kategorie: dochody własne (łącznie z udziałem w podatkach dochodowych od osób fizycznych (PIT) i od osób prawnych (CIT), podatki i opłaty lokalne oraz dochody

Udział w PIT i CIT

(%)	Poprzednia Ustawa 1999-2003	Nowa Ustawa				
		2004	2005	2006	2007	2008
Gmina						
CIT	5,0	6,71	6,71	6,71	6,71	6,71
PIT	27,6	35,72	35,61	35,95	36,22	36,49
Powiat						
CIT	-	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
PIT	1,0	8,42	10,25	10,25	10,25	10,25

Uwaga: W latach 2001-2002 udział w podatku PIT dla gmin górniczych był zwiększony o 5%.

Źródło: Ustawa o dochodach jst 1998, Ustawa o dochodach jst 2003

pochodzące z jednostek budżetowych i majątku miasta) oraz subwencje ogólne i dotacje celowe z budżetu państwa.

Zgodnie z ustawą o dochodach jst wprowadzoną w 2004r. zwiększył się udział miast w podatkach PIT oraz CIT.

Finansowanie z UE

Miasta na prawach powiatu mogą ubiegać się o finansowanie z UE na projekty inwestycyjne i projekty dotyczące sfery społecznej. Kwoty finansowania pochodzące z UE są włączane do budżetu miasta. Kwoty otrzymane na projekty społeczne (z Europejskiego Funduszu Społecznego) są traktowane jako dochody operacyjne a odpowiadające im wydatki jako wydatki operacyjne. Kwoty otrzymane na projekty infrastrukturalne są klasyfikowane jako dochody majątkowe a odpowiadające im wydatki jako wydatki majątkowe.

Limity zadłużenia

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, samorządy muszą stosować się do limitów dotyczących wskaźników zadłużenia oraz jego obsługi. Zadłużenie nie może być wyższe niż 60% dochodów ogółem a wydatki na obsługę zadłużenia nie mogą być wyższe niż 15% dochodów ogółem. Limity te są szeroko krytykowane, ponieważ w wielu wypadkach ograniczają możliwości zadłużenia się samorządom będącym w dobrej kondycji finansowej. Obecnie rozważa się ich zmianę.

Budżetowanie i sprawozdawczość

Miasta na prawach powiatu przygotowują jeden budżet, lecz ich uchwały budżetowe przedstawiają dochody podzielone na dochody gminy i dochody powiatu. Wydatki miasta są również podzielone na wydatki dotyczące gminy i powiatu.

Od 2008r. jednostki samorządu terytorialnego będą musiały wykazywać swoje dochody i wydatki w podziale na operacyjne i majątkowe, co zwiększy przejrzystość budżetów oraz poprawi zarządzanie budżetowe na poziomie operacyjnym i majątkowym.

Zakres sprawozdawczości budżetowej i kontroli zewnętrznej jest jasno określony przez prawo. Samorządy są zobowiązane do składania sprawozdań do Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO). Sprawozdawczość do RIO obejmuje kwartalne, półroczne i roczne sprawozdania. Zakres sprawozdań jest jasno określony przez ustawę o finansach publicznych i rozporządzenia wydane na jej podstawie.

Nadzór i kontrola

Samorządy są kontrolowane przez RIO, które reprezentują Ministerstwo Finansów na poziomie wojewódzkim, oraz Najwyższą Izbę Kontroli (NIK).

RIO nadzoruje działalność jst w sprawach finansowych. Każda jednostka samorządu musi przedstawić RIO swoje uchwały budżetowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu, które RIO opiniują sprawdzając czy są zgodne z odpowiednimi przepisami. Jeśli Rada Miasta nie uchwali budżetu miasta do 31 marca, RIO ustala budżet w zakresie zadań własnych i zleconych. RIO sprawdzają również np. czy wzrost zadłużenia samorządu jest zgodny z przepisami ustawy o finansach publicznych i czy samorząd nie przekroczył limitów zadłużenia określonych w tej ustawie. Co najmniej raz na cztery lata RIO dokonuje kompleksowej kontroli gospodarki finansowej miasta.

NIK kontroluje finanse publiczne na wszystkich szczeblach, w tym w szczególności kontroluje wykorzystanie przez jednostki samorządu dotacji i subwencji z budżetu państwa.

Audyty wewnętrzne są wymagane przez ustawę o finansach publicznych od 2004r.

Jednostki wszystkich szczebli samorządu terytorialnego, jeżeli gromadzą znaczne środki publiczne lub dokonują znacznych wydatków publicznych, muszą zatrudniać audytora. Audytorzy są odpowiedzialni za analizowanie i definiowanie obszarów ryzyka dotyczących wszystkich obszarów działalności jednostki samorządu terytorialnego. Audytorzy podlegają bezpośrednio Prezydentowi miasta, który zatwierdza roczny plan audytu wewnętrznego.

Administracja

Stabilność polityczna

Po ostatnich wyborach lokalnych, w listopadzie 2006r., tylko dwa ugrupowania polityczne, oba centroprawicowe, wchodzi w skład liczącej 34 miejsca Rady Miasta. Platforma Obywatelska (PO) zdobyła 21 miejsc, a Prawo i Sprawiedliwość (PiS) 13 miejsc. Prezydent Miasta, który należy do PO, ma większość absolutną w Radzie Miasta, co gwarantuje stabilność polityczną oraz kontynuację dotychczasowej polityki. W Radzie Miasta nie ma przedstawicieli ugrupowań populistycznych.

W listopadzie 2006r. Prezydent Miasta, Pan Paweł Adamowicz, został wybrany na swoją trzecią kadencję, uzyskując ponad 60% głosów. Prezydent jest przewodniczącym PO w województwie pomorskim.

Administrację lokalną tworzą Prezydent, wiceprezydenci mianowani przez Prezydenta i Rada Miasta stanowiąca organ ustawodawczy.

Główne priorytety administracji lokalnej są zawarte w Strategii Rozwoju Miasta oraz w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym i koncentrują się na rozwoju gospodarczym i społecznym Miasta poprzez:

- poprawę infrastruktury, w tym budowę dróg, systemu wodno-kanalizacyjnego oraz poprawę jakości transportu publicznego oraz usług, w tym między innymi usług w zakresie oświaty i kultury;
- pozyskanie inwestorów, co przyczyni się do wzmocnienia lokalnej bazy podatkowej i zwiększenia dochodów Miasta z podatków;
- kontynuację szeroko zakrojonych projektów inwestycyjnych, do których należą projekty realizowane wspólnie z sąsiednimi miastami, oraz zwiększenie integracji gospodarczej, kulturalnej i oświatowej z tymi miastami;
- aktywną promocję międzynarodową Miasta nakierowaną na inwestorów i turystów;
- wsparcie rozwoju sektora turystycznego;
- poprawę budownictwa mieszkaniowego oraz wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).

Obecne władze Miasta mają jasną wizję dalszego rozwoju Miasta oraz jego najważniejszych atutów i potrzeb.

Miasto zamierza wspierać rozwój nowoczesnych technologii i innowacji, MSP oraz rozwój sektora morskiego i logistycznego. Miasto koncentruje się także na inwestycjach, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców Gdańska i wyeliminują bariery w rozwoju gospodarki lokalnej takie jak np. niedobór dróg, czy mieszkań.

Duża część planowanych projektów inwestycyjnych będzie współfinansowana z dotacji z UE. Miasto zdaje sobie także sprawę, że musi utrzymać wysoką zdolność finansową, aby móc realizować plan inwestycyjny. W tym celu Miasto opracowuje wieloletnie prognozy finansowe wskazujące jaki może być przewidywany poziom środków własnych dostępnych na inwestycje w średnim okresie czasu.

Gospodarka

Gdańsk, stolica województwa pomorskiego, jest położony na południowym wybrzeżu morza Bałtyckiego. Gdańsk, Gdynia i Sopot tworzą dużą konurbację liczącą ponad 740.000 mieszkańców, w której zarejestrowanych jest ponad 98.000 podmiotów. Konurbacja ta jest jednym z najbogatszych obszarów w Polsce. W 2004r. wygenerowany przez nią Produkt Regionalny Brutto (PRB) wyniósł ponad 26 mld zł i stanowił 50,6% PRB województwa pomorskiego oraz 2,8% PKB Polski. PRB na mieszkańca wyniósł 144% średniej krajowej, co plasuje konurbację na czwartym miejscu spośród 45 podregionów Polski.

Populacja

Liczba ludności w Mieście malała w ciągu ostatnich 10 lat w wyniku ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji. Liczba ta spadła z 462.300 w 1996r. do 456,7 tys. mieszkańców na koniec 2006r. Miasto chce zahamować tę negatywną tendencję poprzez ułatwianie inwestorom prywatnym budowy nowych domów mieszkalnych np. poprzez sprzedaż gruntów komunalnych na budowę osiedli mieszkaniowych.

Struktura Wartości Dodanej Brutto w dużych polskich miastach na 31 Grudnia 2004

(%)	Warszawa	Wrocław	Gdańsk-Gdynia-Sopot	Łódź	Polska
Rolnictwo i leśnictwo	0,0	0,1	0,2	0,1	5,0
Przemysł i budownictwo	15,9	22,8	25,7	27,0	30,2
Usługi	84,1	77,1	74,1	72,9	64,8
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Gospodarka lokalna jest zdominowana przez sektor usług

Rośnie znaczenie gospodarki lokalnej jako centrum nowoczesnych technologii, dowodzi tego obecność w Mieście takich spółek jak np.: Intel Technology Poland, AT&T Polska, Ericsson, Lufthansa System Poland i Young Digital Planet. Na koniec 2006r. w Mieście było zarejestrowanych 58.800 spółek. Gospodarka lokalna jest zdominowana przez sektor usług. Przedsiębiorstwa działające w tym sektorze wygenerowały ok. 74% Wartości Dodanej Brutto (WDB) w porównaniu ze średnią krajową wynoszącą ok. 65%, i zatrudniały ponad 61% lokalnej siły roboczej. W sektorze usług dominują usługi finansowe (wiele banków ma swoje oddziały w Gdańsku), usługi doradcze (np. Ernst & Young), informatyczne, związane z rynkiem nieruchomości, turystyką, edukacją oraz ochroną zdrowia (9 szpitali). Udział sektora usług w gospodarce lokalnej rośnie. Łagodny klimat, bliskość wybrzeża oraz wiele zabytków historycznych i architektonicznych przyciąga do Miasta wielu turystów. Co roku Miasto odwiedza ponad milion turystów. W Mieście powstają nowe hotele i centra turystyczne.

Strategiczna lokalizacja Gdańska jest atutem Miasta. W przyszłości Miasto stanie się centralnym punktem Transeuropejskiego Korytarza Transportowego Nr VI łączącego północną i południową Europę. Projekt obejmuje budowę autostrady A1 z Gdańska do Wiednia. Miasto leży także na trasie łączącej Obwód Kaliningradzki z Europą Zachodnią. Obie te drogi wraz z szybkim połączeniem kolejowym przyczynią się do dalszego rozwoju Miasta. Modernizacja trakcji kolejowych rozpoczęła się w 2007r. Skróci ona czas podróży z Gdańska do Warszawy z 4,5 do 2,5 godziny. Dogodne połączenia do Warszawy i innych miast europejskich zapewnia Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy, w którym Gdańsk ma 29% udziałów. Lotnisko w Gdańsku jest trzecim pod względem wielkości lotniskiem w Polsce. W 2007r. obsłużyło ono ok. 2 milionów pasażerów. Dalsza rozbudowa lotniska jest planowana w latach 2007-2010. W przeciwieństwie do innych lotnisk w Polsce lotnisko w Gdańsku jest rentowne i odnotowało rosnące zyski netto w ciągu ostatnich pięciu lat.

Port w Gdańsku jest najważniejszym portem w Polsce. Sektor morski w dalszym ciągu odgrywa ważną rolę w gospodarce lokalnej. Do sektora morskiego zalicza się: handel międzynarodowy, transport morski, rybołówstwo oraz budowę, remont i wyposażenie statków. Najważniejszymi podmiotami sektora są: Gdańska Stocznia Remontowa S.A., Stocznia Północna S.A., Stocznia Gdańska S.A. oraz Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.

Jednym z największych i najważniejszych projektów inwestycyjnych realizowanych w Gdańsku jest budowa 40-hektarowego głębinowego terminalu kontenerowego, DCT Gdańsk S.A., którego koszt wyniesie 190 mln euro. Projekt jest realizowany w dwóch etapach. Etap pierwszy przewiduje budowę dwóch stanowisk, których całkowita moc przeladunkowa wyniesie 500.000 TEU. Etap ten został ukończony w 2007r. W drugim etapie planowana jest budowa dodatkowych stanowisk w celu osiągnięcia całkowitej zdolności przeladunkowej wynoszącej milion TEU. W 2007r. władze Miasta wraz z Zarządem Morskiego Portu Gdańsk S.A. oraz Specjalną Strefą Ekonomiczną (SSE) podjęły decyzję o budowie centrum logistycznego (koszt 250 mln euro). Inwestycja ta wraz z nowym terminalem kontenerowym powinny zapewnić ok. 5.000 nowych miejsc pracy.

W 2005r. Miasto wniosło aportem grunt do SSE, na terenie której powstanie Gdański Park Naukowo-Technologiczny. Gdańska część SSE obejmuje ok. 15 ha. Przedsiębiorcy, którzy zainwestują w SSE, będą uprawnieni do zwolnień z podatku od nieruchomości. Wiele spółek z kapitałem zagranicznym działających w sektorach informatycznym, metalurgicznym i samochodowym rozwijają swoją działalność w SSE.

- GE Money Bank jest bankiem należącym do General Electric, posiadającym siedzibę w Gdańsku i zatrudniającym ok. 2.000 osób. Bank umocni swoją pozycję na rynku po nabyciu części Banku BPH w grudniu 2007r.
- Grupa Lotos S.A. jest drugą pod względem wielkości rafinerią w Polsce. Grupa Lotos, która jest własnością Skarbu Państwa, jest notowana na warszawskiej giełdzie papierów wartościowych od czerwca 2005r. Od 2001r. Spółka odnotowuje ciągły wzrost sprzedaży i zysków netto i jest jednym z największych podatników w Mieście. Grupa Lotos zainwestuje ok. 1 mld zł budowę nowych obiektów, co przyczyni się do wzrostu dochodów podatkowych Miasta oraz do stworzenia nowych miejsc pracy.
- Stocznia Gdańska, która była w 1998r. została połączona ze Stocznia Gdynia, w 2006r. stała się ponownie niezależnym podmiotem. Skarb Państwa jest udziałowcem większościowym w Stoczni. Stocznia Gdańsk zostanie sprzedana inwestorowi strategicznemu w 2007r., a jej mienie nieprodukcyjne (głównie grunty) zostaną sprzedane inwestorom.

Gdańsk jest ważnym centrum oświaty, kultury i nauki. W Mieście znajduje się 14 wyższych uczelni, w tym 6 uniwersytetów publicznych, m.in. Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański i Akademia Medyczna. W uczelniach tych studiuje ok. 72.270 studentów (87,8 tys. łącznie z Gdynią i Sopotem). Wyższe uczelnie zatrudniają ok. 4.600 nauczycieli akademickich. Obecność uniwersytetów zapewnia wysoko wykwalifikowanych pracowników, co wraz z korzystnym położeniem i dostępnością atrakcyjnych gruntów sprawia, że Miasto jest jednym z najbardziej atrakcyjnych miejsc w Polsce dla inwestorów. Władze Miasta aktywnie wspierają rozwój infrastruktury poprzez m.in. budowę i modernizację dróg, uczestnictwo w budowie bazy logistycznej na terenie portu, czy modernizację systemu wodno-kanalizacyjnego.

Bardzo niskie bezrobocie

Zgodnie z tendencjami krajowymi bezrobocie w Mieście ciągle spada. Stopa bezrobocia spada z 9,6% w 2005r. do 6,2% w 2006r.

Otoczenie budżetowe

Miasto posiada stosunkowo niewiele spółek komunalnych. Gdańsk ma 100-procentowe udziały w sześciu spółkach komunalnych, w tym w jednej, która powstała w 2006r., udziały większościowe wynoszące 50% i 60%, oraz udziały mniejszościowe (wynoszące od ok. 1% do 49%) w 12 spółkach.

Znaczna część zadłużenia spółek komunalnych (89%) dotyczyła dwóch spółek budowlanych: Gdańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego (GDBS) i Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Mottawa” (MTBS). Na koniec 2006r. łączne zadłużenie tych spółek wynosiło 90 mln zł. Obie spółki budują mieszkania dla rodzin o dochodach niższych od średniej krajowej, lecz które są w stanie regulować swoje zobowiązania. Zadłużenie spółek jest związane z charakterem ich działalności i długoterminowym charakterem inwestycji, które są finansowane z pożyczek preferencyjnych z Banku Gospodarstwa Krajowego, a spłacane z czynszów. Ściągalność czynszów jest wysoka i w latach 2004-2006 wynosiła średnio 97%. W 2006r. Miasto dokapitalizowało spółki oraz wniosło aport w formie gruntów przeznaczonych pod budowę mieszkań o łącznej wartości 12,6 mln zł.

Niektóre udziały mniejszościowe w siedmiu spółkach, wynoszące od 0,002% do 5,7%, Miasto uzyskało w ramach rekompensaty za zaległe podatki od nieruchomości i w przyszłości zostaną one najprawdopodobniej sprzedane. Udziały mniejszościowe w 6 spółkach wahają się od 16,34% do 49%. Są to m.in.:

- Saur Neptun Gdańsk S.A. jest spółką wodno-kanalizacyjną. Miasto posiada w niej 49% udziałów, a pozostałe należą do International Saur Company. W latach 2003-2006 spółka odnotowała zyski netto (4,6 mln zł w 2006r.).
- Żuraw Sp. z o.o. (33,30%) jest małą spółką, której majątek wynosi 51.000 zł, odpowiedzialną za renowację Rynku Węglowego w centrum miasta. Spółka odnotowała niewielkie straty netto w latach 2004-2006. W 2006r. strata spółki wyniosła 2.339 zł.
- Port Lotniczy Gdańsk Sp. z o.o.; udział Miasta wynosi 29,45%. Spółka generuje zyski od 2004r., które wzrosły z 2,8 mln zł w 2005r. do 6,5 mln zł w 2006r. Spółka szybko się rozwija i inwestuje w budowę nowego terminala pasażerskiego i terminala cargo. Miasto planuje wnieść aport do spółki w postaci gruntów.
- Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A. (26,87%) generowały zyski netto, który w 2006r. wyniósł 2,4 mln zł.
- Gdańskie Przedsiębiorstwo Energii Ciepłej (GPEC) Sp. z o.o. (16,34%) odnotowało zysk netto wynoszący 2,2 mln zł w 2006r. Na koniec 2006r.

Większościowe udziały Miasta w spółkach

Spółka	Udział Miasta (%)	Kapitał podstawowy	Suma bilansowa	Zysk netto		Zobowiązania długoterminowe	
				2005	2006	2005	2006
Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.	100,0	682,2	709,1	0,3	0,2	0,0	0,0
Zakład Komunikacji Miejskiej w Gdańsku Sp. z o.o.	100,0	68,8	130,2	2,4	1,5	0,0	11,6
Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	100,0	47,8	143,6	0,1	0,4	66,3	66,4
Towarzystwo Budownictwa Społecznego "Mottawa" Sp. z o.o.	100,0	27,3	71,8	0,3	0,4	12,4	23,7
Zakład Utylizacyjny	100,0	7,4	34,1	-7,3	-8,0	0,0	0,0
Gdańskie Melioracje Sp. z o.o.	60,0	0,2	4,5	0,2	0,0	0,0	0,0
Wielofunkcyjna Hala Widowiskowo-Sportowa Sp. z o.o.	50,0	0,4	0,2	-0,2	-0,01	0,0	0,0
Razem	100,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o.						78,8	101,6

Źródło: Miasto Gdańsk

długoterminowe zadłużenie spółki wyniosło 41 mln zł (wzrost z 24 mln zł na koniec 2005r.) i dotyczyło inwestycji spółki.

Sektor ochrony zdrowia jest w całości sprywatyzowany

Miasto jest odpowiedzialne jedynie za finansowanie programów edukacyjnych i programów profilaktyki zdrowotnej m.in. profilaktyka raka piersi lub żołądka, czy chorób serca. W 2006r. wydatki Miasta w tym sektorze wyniosły ogółem 13,5 mln zł, co stanowi ok. 2% wydatków operacyjnych. Miasto nie jest narażone na ryzyko finansowe wynikające z działalności jednostek ochrony zdrowia, ponieważ wszystkie szpitale i przychodnie zostały sprywatyzowane. Usługi medyczne są świadczone przez szpitale i przychodnie należące do województwa pomorskiego, Akademii Medycznej i innych podmiotów.

Finanse i wyniki

Dochody

Dochody operacyjne Miasta rosły; w 2006r. wzrosły one o ok. 13%, a w 2005r. o 7%. W 2006r zrealizowane dochody operacyjne były o 152 mln zł wyższe niż planowane. Wpływy z podatków stanowiły 53% dochodów operacyjnych. Polityka Miasta w zakresie podatków lokalnych zakłada coroczny wzrost stawek podatkowych zgodnie ze zmianami stawek ustalonymi przez Ministerstwo Finansów. Najważniejsze stawki podatku od nieruchomości dotyczące budynków mieszkalnych oraz budynków związanych z działalnością gospodarczą, zostały ustalone na najwyższym dopuszczalnym poziomie. Organizacje, których działalność nie jest nastawiona na osiąganie zysków, oraz jednostki ochrony zdrowia mogą korzystać z niższych stawek podatku od nieruchomości. Ponadto, w celu przyciągnięcia inwestorów Miasto udziela ulg podatkowych inwestorom, którzy tworzą nowe miejsca pracy lub inwestują w SSE.

Podatek od nieruchomości jest najważniejszym podatkiem lokalnym. Dochody z tego podatku stanowią ok. 75% dochodów z podatków lokalnych i opłat. W latach 2003-2006 dochody z podatku od nieruchomości rosły średnio o ok. 10% rocznie. Dynamiczny wzrost tych dochodów odzwierciedla silną i rozwijającą się bazę podatkową Miasta. Dziesięciu największych podatników podatku od nieruchomości wpłaciło do budżetu Miasta ok. 86,2 mln zł, co stanowiło 34,4% całości wpływów z podatku od nieruchomości. Suma zaległości z tytułu tego podatku wyniosła 42,3 mln zł na koniec 2006r., z tego 14 mln zł dotyczyło spółek będących w stanie upadłości i Miasto prawdopodobnie nie odzyska tej kwoty.

Dochody utracone w wyniku zastosowania stawek podatkowych niższych niż limity maksymalne określone przez ministra Finansów oraz umorzenia zaległości podatkowych nie były znaczące. W 2006r. strata ta wyniosła 7 mln zł, co stanowiło ok. 3% ogółu dochodów podatkowych lub 4,5% nadwyżki operacyjnej.

Od 2004r. w wyniku poprawy gospodarki oraz umacniającej się bazy podatkowej rosła wpływy z podatków dochodowych PIT i CIT. Na koniec 2006r. dochody te stanowiły 32% dochodów operacyjnych, a wykonane dochody podatkowe były (o 13%) wyższe niż dochody planowane. Projekt budżetu na 2007r. przewidywał, że dochody podatkowe wyniosą 497,1 mln zł i będą o 17% wyższe od dochodów podatkowych wykonanych w 2006r. Ściągalność podatków dochodowych jest dobra i przewyższa prognozy. Opierając się na wstępnych danych, wpływy z podatków dochodowych mogą wynieść 527 mln zł.

Transfery bieżące

W 2006r. wpływy z transferów bieżących wzrosły z o 4% w porównaniu z 2005r. i stanowiły 29% dochodów operacyjnych. Nominalnie wyniosły one 376 mln zł. Największym elementem transferów bieżących jest subwencja ogólna (66%), z czego 96% stanowi subwencja oświatowa (251,9 mln zł). W 2006r. Miasto otrzymało 92 mln zł dotacji (24% transferów) na nowe zadania z zakresu administracji centralnej takie jak np. wypłata zasiłków rodzinnych oraz zaliczek alimentacyjnych.

Do wzrostu transferów przyczyniły się także środki finansowe otrzymywane z UE na projekty społeczne. W 2006r. środki te wyniosły 30 mln zł.

Struktura dochodów podatkowych

(mln zł)	2003	2004	2005	2006
PIT	172,4	269,3	319,0	366,0
CIT	20,2	44,0	38,4	58,0
Podatek od nieruchomości	171,4	183,8	187,1	202,5
Pozostałe podatki lokalne	43,5	43,5	49,8	68,8
Dochody podatkowe ogółem	407,5	540,6	594,3	695,3

Źródło: Budżety Miasta Gdańsk

Perspektywy

Według wstępnych danych dochody operacyjnych zrealizowane będą znacznie wyższe niż planowane w budżecie 2007r. Ta pozytywna tendencja utrzyma się również w 2008r. dzięki m.in. rosnącej gospodarce oraz powiększającej się bazie podatkowej. Miasto może jednak stracić ok. 60 mln zł w wyniku ulgi podatkowej w podatku PIT na dzieci obowiązującej w roku 2008. Agencja Fitch przewiduje jednak, że strata ta może być częściowo zrekompensowana dzięki dobrej koniunkturze gospodarczej i wzrostowi płac oraz wzmacniającej się bazie podatkowej. W projekcie budżetu na 2008r. Miasto przewiduje, że łączne dochody z PIT i CIT wyniosą 530 mln zł. Ponadto, jst prowadzą negocjacje z rządem dotyczące zrekompensowania im tej straty.

Wydatki

Wydatki operacyjne są zdominowane przez wydatki na płace (42,6%) oraz wydatki na towary i usługi (33,6%). Miasto kontroluje wydatki na płace i w 2006r. ograniczyło ich wzrost do ok. 5%. Agencja Fitch przewiduje, że w 2008r. presja na wzrost płac będzie się zwiększać w wyniku dwóch czynników: 10% podwyżce płac nauczycieli oraz wzrost o ponad 10% średniej płacy w gospodarce krajowej w 2007r. Agencja Fitch spodziewa się jednak, że wzrost wynagrodzeń nauczycieli zostanie sfinansowany subwencji oświatowej.

Długoterminowe projekcje finansowe Miasta zakładają wzrost płac o 0,5% powyżej stopy inflacji oraz wzrost innych wydatków operacyjnych zgodnie z inflacją, średnio 2,5% rocznie.

Największym elementem wydatków Miasta były tradycyjnie wydatki na oświatę, które w 2006r. stanowiły 40% wydatków operacyjnych. Udział tych wydatków w wydatkach operacyjnych powoli się obniża w wyniku optymalizacji sieci szkół w latach 2002-2005. Ponadto władze Miasta kontynuują restrukturyzację sektora oświaty i starają się ograniczyć wzrost wydatków poprzez określenie standardów. Mają one obejmować takie wskaźniki jak: liczba nauczycieli w zależności od liczby uczniów, odpowiednia liczebność klas oraz liczba personelu administracyjnego w zależności od liczby nauczycieli. Władze Miasta liczą, że wdrożenie tego programu pozwoli na optymalizację kosztów oraz ograniczy ich wzrost. Program restrukturyzacji sektora oświat przewiduje także prywatyzację przedszkoli, co powinno umożliwić zmniejszenie udziału Miasta w ich finansowaniu ze 100% do 70% kosztów.

Według Miasta, program restrukturyzacyjny zmniejszy liczbę nauczycieli o około 150 nauczycieli rocznie w ciągu następnych trzech do pięciu lat, co przyczyni się do spowolnienia wzrostu wydatków w oświacie, gdyż 74% tych wydatków stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Projekt budżetu Gdańska na 2008r. przewiduje, że udział Miasta w finansowaniu oświaty zmaleje z 242 mln zł w 2007r. do 240 mln zł.

Z drugiej strony, jst są świadome, że muszą być przygotowane na zwiększenie popytu na dobrze wykwalifikowanych pracowników i chcą, aby jakość nauczania

była wysoka. Gdańsk finansuje zajęcia pozalekcyjne np. nauka dodatkowego języka obcego, dodatkowe zajęcia sportowe itp. Środki finansowe na te zadania Miasto otrzymuje m.in. z funduszy z UE oraz z pewnych oszczędności w wydatkach.

Wydatki w sektorze pomocy społecznej stanowią 14% wydatków operacyjnych. Znaczna część tych wydatków dotyczy zadań zleconych z zakresu administracji centralnej, które są w całości finansowane z dotacji otrzymywanych z budżetu Państwa. Zadania własne Miasta są finansowane ze środków własnych Miasta oraz częściowo z dotacji z budżetu Państwa. W związku z poprawą sytuacji gospodarczej można zaobserwować zmniejszony popyt na niektóre świadczenia, np. na zasiłki mieszkaniowe. Miasto przewiduje, że w 2007r. wydatki na opiekę społeczną wzrosną o ok. 3,4%. Gdańsk przekazuje realizację swoich zadań w obszarze opieki społecznej organizacjom pożytku publicznego, które są bardziej skuteczne w świadczeniu tych usług oraz tańsze.

Dochody i wydatki majątkowe

W latach 2002-2006 wydatki majątkowe Miasta wyniosły średnio 163 mln zł rocznie i stanowiły 14% wydatków ogółem. Wydatki te były finansowane głównie z dochodów ze sprzedaży mienia oraz z zadłużenia. W ciągu ostatnich pięciu lat dochody majątkowe sfinansowały ok. 70% wydatków kapitałowych. Dotacje na inwestycje, pochodzące w większości z UE, wzrosły do 30 mln zł w 2006r. i do 70 mln zł w 2008r. Dalszy wzrost dotacji jest spodziewany w nowym okresie programowania na lata 2007-2013. Wieloletni plan inwestycyjny (WPI) na lata 2007-2011 przewiduje, że dochody z dotacji i subwencji wyniosą ok. 2,6 bln zł i stanowić będą ok. 59% wydatków majątkowych.

W latach 2007-2011 wydatki majątkowe ogółem wyniosą 4,4 bln zł, średnio ok. 890 mln zł rocznie. Największe inwestycje Miasta będą dotyczyły dróg i transportu publicznego i pochłoną ponad 40% wydatków majątkowych. Wydatki na obiekty sportowe stanowić będą ponad 20% wydatków na inwestycje.

Pozabudżetowe wydatki kapitałowe

W latach 2007-2011 wydatki na pozabudżetowe projekty inwestycyjne wyniosą 800 mln zł. Jednym z największych projektów jest Gdański Projekt Wodno-Kanalizacyjny. W celu realizacji tego projektu Miasto utworzyło spółkę o nazwie Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., co przyczyni się do zmniejszenia presji na zwiększanie bezpośredniego zadłużenia Miasta oraz obniży koszt projektu o kwotę podatku VAT, ponieważ spółka będzie mogła odzyskać VAT (22%). Całkowity koszt tego projektu szacowany jest na 513 mln zł, z czego 29% będzie finansowana ze środków własnych spółki (łącznie z pożyczką w kwocie 47 mln zł z EBOR), a 71% z Funduszu Spójności.

Gdańsk wraz z Sopotem zawiązały porozumienie na budowę Wielofunkcyjnej Hali Widowiskowo-Sportowej na granicy miast oraz na zmodernizowanie połączeń drogowych do tego obiektu. Projekt ten będzie finansowany z funduszy z UE (32 mln zł), dotacji z budżetu Państwa (50 mln zł) oraz ze środków własnych Gdańska i Sopotu. Po wybudowaniu obiekt zostanie wniesiony aportem do spółki Wielofunkcyjna Hala Widowiskowo-Sportowa Sp. z o.o., która będzie zarządzać ww. obiektem.

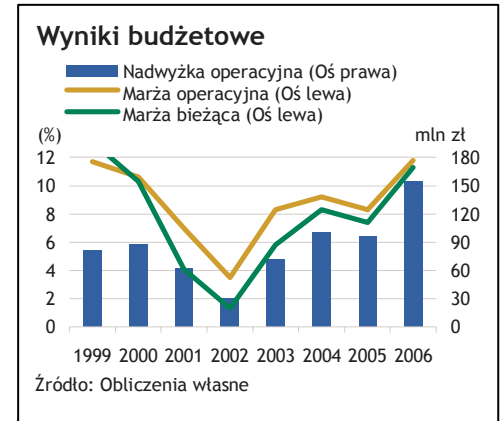
Projekt obejmujący zakup 28 nowych autobusów i trzech nowych tramwajów zostanie zrealizowany przez spółkę transportu publicznego ZKM Sp. z o.o.. Projekt ten będzie dofinansowany z funduszy z UE. Udział ZKM Sp. z o.o. w finansowaniu projektu wyniesie 33 mln zł.

Wyniki budżetowe

W 2006r. wyniki operacyjne Gdańska poprawiły się znacząco. Marża operacyjna (nadwyżka bieżąca do dochodów operacyjnych wyniosła ok. 12%. Wynikało to z szybszego wzrostu dochodów operacyjnych niż wydatków operacyjnych. Dochody

operacyjne wzrosły o ok. 13%, natomiast wydatki operacyjne o 8,5%. Od 2004r. nadwyżka operacyjna była wystarczająca na pokrycie wydatków na obsługę zadłużenia.

Władze Miasta przewidują, że w 2007r. nadwyżka operacyjna wzrośnie o 11% i wyniesie 171 mln zł i będzie ona stanowiła ok. 11,8% dochodów operacyjnych. Zgodnie z ostrożnymi prognozami finansowymi Miasta na lata 2008-2012 średnia marża operacyjna wyniesie ok. 9,4%, natomiast nie powinna być ona niższa niż 7,8% w latach 2008-2026. Ponadto od 2003r. Gdańsk odnotowuje nadwyżkę budżetową. W latach 2005-2006 wyniosła ona średnio 31 mln zł. Władze Miasta są świadome, że ogromne potrzeby inwestycyjne oraz konieczność współfinansowania inwestycji będzie wymagała ścisłej kontroli wydatków operacyjnych oraz generowania odpowiednich nadwyżek operacyjnych. Agencja Fitch uważa projekcje Gdańska za ostrożne i realne.

Ostrożna polityka w zakresie zadłużenia wraz z poprawą wyników operacyjnych przyczyniły się do poprawy wskaźników zadłużenia Miasta. Na koniec 2006r. wskaźniki zadłużenia i jego obsługi wyniosły odpowiednio 20,7% i 6,8% dochodów bieżących, a wskaźnik spłaty zadłużenia (zadłużenie do nadwyżki bieżącej) zmalał z 4 lat w 2005r. do 1,8 roku, co oznacza, że Gdańsk byłoby w stanie spłacić swoje zadłużenie w niecałe dwa lata.

Miasto spodziewa się, że w 2007r. wskaźniki zadłużenia jeszcze się poprawią. Jest prawdopodobne, że w 2007r. Gdańsk nie zaciągnie nowego zadłużenia w kwocie 110 mln zł (przewidywanego w budżecie na 2007r. po nowelizacji).

Zgodnie ze zintegrowanym systemem finansowym wdrożonym w 2003r., Miasto przestrzega wskaźników wewnętrznych zastosowanych w systemie, które zakładają, że „wolne środki finansowe”¹ w relacji do wydatków na obsługę zadłużenia oraz nadwyżka operacyjna do dochodów ogółem nie powinny być niższe niż odpowiednio: 1,1 i 7%. W 2006r. wskaźniki te wyniosły odpowiednio 2,6 i ok. 12%.

Zadłużenie i płynność

W latach 2004-2006 Miasto zmniejszyło swoje zadłużenie bezpośredniego oraz na poprawiło elastyczność finansową, co pozwoliło zwiększyć środki finansowe potrzebne na realizację planu inwestycyjnego. Zadłużenie bezpośrednie Gdańska spadło z 515 mln zł w 2003r. (29,8% dochodów bieżących) do 272 mln zł na koniec 2006r. i stanowiło 20,7% dochodów bieżących.

Zadłużenie Miasta jest oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej liczonej na bazie różnych instrumentów finansowych (trzy- i sześciomiesięcznych stopach WIBOR lub trzy- i sześciomiesięcznych stopach EURIBOR). Miasto zaciągnęło także pożyczki preferencyjne z Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW i WFOŚiGW), które stanowią 10,5% zadłużenia ogółem. Oprocentowanie tych pożyczek jest niższe od oprocentowania rynkowego i jest oparte na stopie redyskonta weksli. Miasto płaci 0,1x lub 0,3x stopa redyskonta weksli, lecz nie mniej niż 3% lub 4%. W grudniu 2006r. stopa redyskonta weksli wynosiła 4,25%.

¹ Wolne środki finansowe to: dochody ogółem - dotacje kapitałowe - dochody bieżące + wpływy ze sprzedaży mienia Miasta

W 2006r. wydatki na obsługę zadłużenia wyniosły 89 mln zł (24 mln euro), co stanowiło 6,8% dochodów bieżących. Nadwyżka operacyjna znacznie przewyższała wydatki na obsługę zadłużenia. Wydatki te stanowiły zaledwie 58% nadwyżki operacyjnej, podczas gdy w 2003r. nadwyżka operacyjna była niewystarczająca na pokrycie tych wydatków. Wydatki na obsługę zadłużenia były o 36% wyższe niż nadwyżka operacyjna. Agencja Fitch dostrzega znaczną poprawę w zarządzaniu operacyjnym Gdańska i jego sytuacji finansowej. Wskaźnik spłaty zadłużenia (zadłużenie do bilansu bieżącego) spadł z 10 lat w 2003r. do 1,8 roku w 2006r.

Struktura zadłużenia

	(mln zł)		(%)	
	2006	9M07	2006	9M07
Kredyty i pożyczki bankowe	238,8	206,9	90,0	89,5
Kredyty i pożyczki preferencyjne	33,0	24,2	10,0	10,5
Zadłużenie ogółem	271,8	231,1	100,0	100,0
Zadłużenie o zmiennej stopie procentowej (%)			94,5	93,5
Zadłużenie w walucie obcej (%)			33,3	33,4

Źródło: Miasto Gdańsk

Perspektywa

W 2007r. zadłużenie Gdańska będzie niższe od zadłużenia przewidywanego w budżecie. Miasto posiada wystarczające środki własne na finansowanie wydatków majątkowych. Na koniec września 2007r. zadłużenie Miasta wyniosła ok. 231 mln zł i było niższe o 51% od zadłużenia projektowanego. Agencja Fitch przewiduje, że w średnim okresie (2008-2010) zadłużenie bezpośrednio wzrośnie do ok. 750 mln zł w 2011r., co może stanowić ok. 46% przewidywanych dochodów bieżących. W tym samym okresie czasu średnie wydatki na obsługę zadłużenia nie powinny przekroczyć 7% dochodów bieżących. Natomiast nadwyżka operacyjna powinna być wyższa od wydatków na obsługę zadłużenia. Średnio wydatki na obsługę zadłużenia wyniosą ok. 66% nadwyżki operacyjnej.

Podobnie jak w latach poprzednich, zadłużenie może rosnąć wolniej niż było planowane w budżecie, ponieważ Miasto posiada znaczące środki własne na finansowanie inwestycji a prognozy dochodów Miasta są ostrożne. Projekt budżetu Miasta na 2007r. zakładał, że zadłużenie wzrośnie do 475 mln zł, jednak według ostatnich danych będzie ono niższe niż w 2006r. Miasto podpisało umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) na kredyt w wysokości 140 mln zł, który musi być podjęty przed końcem 2009r. i spłacony do 2026r. Według prognoz najwyższe wydatki roczne na obsługę tego kredytu wyniosą ok. 16 mln zł. Kredyt z EBI jest oprocentowany poniżej stopy WIBOR.

Pożyczki na prefinansowanie

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, pożyczki na prefinansowanie projektów finansowanych z funduszy UE nie są wliczane do ogólnego zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to, że nie mają one negatywnego wpływu ani na wskaźnik zadłużenia (zadłużenie do dochodów ogółem) ani na wskaźnik obsługi zadłużenia (wydatki na obsługę zadłużenia do dochodów ogółem), dla których limity wynoszą odpowiednio 60% i 15%. Pożyczki są spłacane z funduszy UE wkrótce po zakończeniu kolejnych etapów projektów.

Przewidywany stan zadłużenia z tytułu pożyczek na prefinansowanie projektów, które zostaną zrealizowane do końca 2008r. wyniesie 161 mln zł ogółem, a w 2007r. 37 mln zł. Oprocentowanie pożyczek na prefinansowanie jest bardzo niskie,

ponieważ są one zaciągane z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK). Pożyczki te mogą być użyte tylko na prefinansowanie projektów współfinansowanych z funduszy UE. Miasto nie ma dostępu do tych środków.

Zobowiązania pośrednie

Na koniec 2006r. zadłużenie wynikające ze zobowiązań pośrednich Miasta wynosiło ok. 102 mln zł w porównaniu z 78,8 mln zł na koniec 2005r. Gros tego zadłużenia (89%) dotyczyło dwóch spółek komunalnych GTBS i MTBS. Zobowiązania pośrednie Gdańska stanowią mniej niż 8% dochodów operacyjnych. Zgodnie z wieloletnim planem inwestycyjnym wiele projektów będzie realizowanych przez spółki komunalne lub spółki specjalnego przeznaczenia powołane do realizacji określonych inwestycji. Przewiduje się, że zadłużenie pośrednie Miasta wzrośnie (patrz Wydatki powyżej).

Miasto nie jest narażone na ryzyko związane z sektorem ochrony zdrowia, ponieważ Gdańsk nie jest organem założycielskim dla żadnej z jednostek należących do tego sektora.

Niskie zobowiązania z tytułu wystawionych poręczeń

Wartość gwarancji udzielonych przez Miasto jest bardzo niska i na koniec 2006r. wynosiła 3 mln zł. Miasto udzieliło tylko jednego poręczenia, w 2003r., pod zabezpieczenie 10-letniego kredytu zaciągniętego przez MTBS (patrz Otoczenie budżetowe powyżej), który zostanie spłacony z czynszów. W 2006r. Miasto nie udzieliło żadnych gwarancji i nie zamierza ich udzielać w 2008r.

Płynność

Płynność Gdańska jest wysoka. W latach 2005-2007 średni miesięczny stan gotówki i depozytów wynosił 117 mln zł. Miasto zakłada szereg lokat rocznie, co daje znaczące dochody z odsetek. W latach 2004-2006 dochody z odsetek pokryły prawie 50% wydatków na odsetki. Miasto posiada kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 50 mln zł, z którego nie korzystało w latach 2006-2007.

W latach 2002-2006 Gdańsk odnotował wysokie rezerwy gotówki pod koniec każdego roku wynoszące średnio 152 mln zł, które pokryły ok. 40% zadłużenia.

Załącznik A

Miasto Gdańsk

(mln zł)	Wykonanie				
	2002	2003	2004	2005	2006
Podatki	372,5	407,5	540,6	594,3	691,4
Transfery otrzymane (dotacje i subwencje)	388,1	355,1	333,7	360,9	376,0
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	98,8	106,7	210,9	204,5	241,2
Dochody operacyjne	859,3	869,2	1.085,2	1.159,7	1.308,6
Wydatki operacyjne	-829,3	-797,0	-985,2	-1.063,3	-1.154,2
Nadwyżka operacyjna	30,0	72,2	100,0	96,4	154,4
Dochody finansowe	7,9	6,4	12,4	11,2	7,3
Odsetki zapłacone	-26,7	-27,7	-21,2	-20,5	-13,0
Nadwyżka bieżąca	11,3	50,9	91,2	87,1	148,7
Dochody majątkowe	45,2	101,0	198,1	81,2	133,3
Wydatki majątkowe	-152,8	-134,0	-141,5	-135,7	-251,8
Bilans majątkowy	-107,7	-33,0	56,6	-54,5	-118,5
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-96,4	17,9	147,8	32,6	30,2
Splata zadłużenia	-34,6	-70,5	-59,0	-73,4	-76,4
Nowe zadłużenie	139,5	65,3	5,6	1,5	1,6
Zmiana zadłużenia netto	104,9	-5,1	-53,4	-71,9	-74,8
Wynik budżetu ogółem	8,5	12,8	94,4	-39,3	-44,6
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	491,6	515,1	430,1	348,9	271,8
Zadłużenie bezpośrednie (Miasta)	491,6	515,1	430,1	348,9	271,8
+ Inne zobowiązania dłużne	0,0	0,0	0,0	0,0	25,3
Zadłużenie ogółem (Miasta)	491,6	515,1	430,1	348,9	297,1
- Gotówka i aktywa płynne oraz fundusze amortyzacyjne długu	99,4	123,2	225,9	185,3	129,6
Zadłużeniem ogółem netto (Miasta)	392,2	391,8	204,2	163,6	167,5
+ Udzielone poręczenia	10,4	12,2	3,8	3,5	3,0
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	75,5	78,4	73,7	78,8	101,6
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	478,1	482,4	281,7	245,9	272,1
Memo					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	32,1	41,4	38,9	36,0	33,3
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	5,3	3,0	3,6	4,5	5,6

Źródło: Miasto Gdańsk

Załącznik B

Miasto Gdańsk

	Wykonanie				
	2002	2003	2004	2005	2006
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	3,50	8,30	9,21	8,31	11,80
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące ^a (%)	1,30	5,81	8,31	7,44	11,30
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem ^b (%)	-10,56	1,83	11,40	2,60	2,08
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	0,93	1,31	7,28	-3,14	-3,08
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	-2,29	1,15	24,85	6,87	12,84
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	1,42	-3,89	23,61	7,93	8,55
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	-69,07	351,62	79,15	-4,45	70,72
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	32,74	4,78	-16,49	-18,88	-22,10
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	3,11	3,19	1,96	1,77	0,99
	112,53	260,48	471,06	470,24	1.187,69
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (wielokrotność)					
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Dochody bieżące (%)	7,07	11,21	7,31	8,02	6,79
Obsługa zadłużenia bezpośredniego/ Nadwyżka operacyjna (%)	204,15	136,02	80,20	97,41	57,90
Zadłużenie bezpośrednie/ Dochody bieżące (%)	56,68	58,82	39,19	29,80	20,66
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące (%)	56,68	58,82	39,19	29,80	22,58
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	55,13	55,09	25,66	21,00	20,68
Zadłużenie bezpośrednie/ Nadwyżka bieżąca (lata)	43,63	10,12	4,72	4,01	1,83
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	43,63	10,12	4,72	4,01	2,00
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (PLN)	1.065	1.117	937	760	592
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	-	-	-	-	103,77
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	43,34	46,88	49,82	51,25	52,84
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	43,40	43,80	35,29	32,73	30,66
Otrzymane transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	45,16	40,85	30,75	31,12	28,73
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem (%)	94,18	89,00	83,75	92,62	90,30
Dochody na mieszkańca (PLN)	1.976	2.119	2.822	2.727	3.157
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	-	-	-	-	96,65
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	51,80	52,10	44,84	44,06	42,60
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	9,63	14,09	7,84	6,72	7,66
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	-	-	-	-	77,43
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	14,65	13,02	11,72	10,50	16,84
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki na mieszkańca (PLN)	2.260	2.233	2.629	2.816	3.257
Finansowanie wydatków majątkowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	7,37	37,97	64,42	64,19	59,05
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	29,56	75,37	140,00	59,84	52,94
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	68,63	-3,82	-37,72	-52,98	-29,71

^a wraz z dochodami finansowymi,

^b bez nowego zadłużenia

b.d. - brak danych

Źródło: Województwo Mazowieckie

Copyright © 2007 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego filie. One State Street Plaza, NY, NY 10004. Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszystkie informacje zamieszczone w tym raporcie opierają się na informacjach od emitentów, innych dłużników i organizatorów, lub innych źródłach, które Fitch uważa za wiarygodne. Fitch nie przeprowadza audytu ani nie weryfikuje prawdziwości i dokładności tych informacji. W związku z tym informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe, chyba że ryzyka takie zostały dokładnie przedstawione. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakichkolwiek papierów wartościowych. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione, zawieszono lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakichkolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie. Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej.